

QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)
MAĠISTRAT
DR. RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.

Rikors Numru: 134/2019 RM

Carmel Fenech eżerċenti l-kummerċ bl-isem ta' "Apple's Eye"

-Vs-

Martin Conrad Briffa eżerċenti l-kummerċ taħt l-isem ta' IDP Malta

Illum, 22 ta' Gunju 2022

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ipprezentat minn Carmel Fenech eżerċenti l-kummerċ taħt l-isem « Apple's Eye » fir-Registru ta' din il-Qorti nhar l-1 ta' Lulju 2019 fejn ippremetta illi prevja kull dikjarazzjoni jew ordni li din l-Onorabbli Qorti tħoss neċessarju jew opportun li taghmel, hu jhallas lir-rikorrenti is-somma ta' sitt elef, disa' mija u tlieta u sittin euro u tmintax -il centezmu (€6,963.18), liema somma hija, kemm ghar-ragunijiet indikati hawn isfel u kif ukoll ghal dawk maghrufa fil-Ligim dovuta minnhu- dan wara illi t-tined illi kien provda u installa fin-negozju tal-mittenti, ma kinux ta' kwalita', ma kinux tajbin għall-iskop li nxtraw, u kellhom għadd ta' difetti, tant illi ssaddu, u sfaw f'sitwazzjoni estetika mweghra ferm, u l-istat tagħhom kien

f'tali gravita` illi dawn it-tined saru ta' periklu kbir kemm ghall-impjegati, kif ukoll ghan-nies li jzuru n-negozju – dan kif kostatat mill-Inginier Johan Psaila.

Il-mittenti ikkomunika mieghu diversi drabi - ghal xhur twal – biex iressqu biex isolvi dil-problema. Billi izda huwa baqa inadempjenti, il-mittenti ma kellux ghazla ghajr li jqabbaq terzi biex isolvulu l-problema huma. Dan, kemm biex jimminimizza d-danni, u kemm biex jipprotegi kontra l-perikolu li kienu qeghdin joffru dawn it-tined provduti u installati minnu. Biex isir ix-xoghol il-mittenti nefaq is-somma ta' €6,963.18, liema somma hija, kemm ghar-ragunijiet indikati hawn fuq u kif ukoll ghal dawk maghrufa fil-Ligi, dovuta minnu.

Bl-imghax fuq dan l-ammont, u bl-ispejjez kontrib li minn issa jinsab ingunt in subizzjoni.

Rat ir-Risposta tal-konvenut Martin Conrad Briffa li giet ipprezentata fir-Registru ta' din il-Qorti nhar id-9 ta' Ottubru 2019 fejn ressaq is-segweni e`cezzjonijiet:

1. “Illi fl-ewwel lok l-esponenti jitolbu illi r-rikorrenti jindika taht liema disposizzjoni tal-ligi qieghed jibbaza it-talbiet tieghu;
2. Illi inoltre l-mittenti jirrileva illi fil-mertu illi t-talba hekk kif dedotta mir-rikorrenti fil-konfront tieghu hija infondanta fil-fatt u fid-dritt u ghandha tigi michuda bl-ispejjez kontra tieghu u dan peress illi mhuwiex minnu illi t-tined illi l-esponenti pprovda u installa fin-negozju tar-rikorrenti ma kienux ta' kwalita', ma kienux tajbin ghall-iskop li nxtraw u kellhom ghadd ta' difetti u illi konsegwentement l-istess tined spiccaw ta' periklu;
3. Illi inoltre l-esponenti jirrileva illi l-materjal u x-xoghol maghmul fuq is-sit in kwisjoni kien skont il-ftehim miftiehem bejn u mhemm l-ebda difetti u jew illi l-kwalita' taghom mhux skont dik miftiehma;

4. Illi di piu' l-esponenti jirrileva wkoll illi x-xoghlijiet minnu maghmula saru skont is-sengha u l-arti u l-materjal minnu provdut kien skont dawk miftiehem bejn il-partijiet;
5. Illi ghalhekk l-ebda ammont ma huwa dovut lir-rikorrenti in linea ta' danni mill-esponenti;
6. Illi apparti minn hekk l-allegati danni hekk kif mitluba mir-rikorrenti jridu jigu ppruvati minnu sal-grad rikjest tal-ligi u jrid ikun hemm ukoll il-prova tan-ness bejn l-allegati danni u l-esponenti;
7. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;"

Rat id-digriet tagħha mogħti in camera fil-21 ta' Frar 2020 li permezz tagħha in vista tan-nuqqas ta' oppożizzjoni da parti tal-konvenut, laqgħet it-talba tal-attur u awtorizzat il-korrezzjoni tar-Rikors promotur billi jitneħħew u jithassru l-kliem « *ħamest elef tmien mija u tnejn u ħamin Euro u tmenin ċenteżmu* » kif ukoll in-numri « *€5,852.80* » sabiex dawn jigu sostitwiti bil-kliem « *sitt elef, disa' mija u tlieta u sittin Euro u tmintax-il ċenteżmu* » u bin-numri « *€6,983.18* » ;

Semgħet ix-xhieda u rat ukoll ix-xhieda li ngħatat permezz ta' Affidavits;

Rat il-provi u d-dokumenti kollha esebiti;

Semgħet it-trattazzjoni finali tal-abbli difensuri tal-partijiet fis-seduta tal-25 ta' April 2022;

Rat l-atti kollha;

Rat illi l-kawża kienet imħollija għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat ;

F'din l-azzjoni l-attur qed jitlob il-ħlas tan-nefqa li huwa għamel biex isiru xogħolijiet ta' tiswija tad-difett konsistenti f'sadid fit-tined li ġew suppliti u installati mill-konvenut fl-istabbiliment "Apple's Eye". L-attur jallega li t-tined suppliti mill-konvenut ma kienux ta' kwalita, ma kienux tajbin għall-iskop li nxitraw u kien fihom għadd ta' difetti. Huwa fisser li tant ħareġ sadid f'dawn it-tined li dan laqat negattivament sija l-estetika kif ukoll l-istabbilita' strutturali tat-tined u ma kellux għażla ħlief li jqabbad terzi persuni biex isolvu l-problema.

L-attur xehed¹ illi peress li l-istabbiliment fejn ġew installati t-tined huwa viċin ħafna tal-baħar li jinsab biss żewġ minuti 'l bogħod, u qabel ordna t-tined mingħand id-ditta IDP Malta, huwa vverifika ma' ċertu wieħed Roderick li kien jirrappreżenta lil din id-ditta, li dawn kienu *galvanised* biex il-ħadid ma jissaddadx. Skont l-attur, waqt in-negozjati Roderick kien aċċertah li t-tined kienu *galvanised* iżda wara biss xahar, beda ħiereġ is-sadid liema sadid infirex mal-ħadid kollu tat-tined anke fil-mutur tal-canopy u b'hekk irrejalizza li t-tined ma kienux *galvanised*. Hu rrifjuta s-suggeriment ta' IDP Malta biex is-sadid jitqaxxar u jerġgħu jinżebgħu it-tined u insista li l-ħadid jinbidel kollu għal wieħed *galvanised* skont kif kien miftiehem mill-bidu. Huwa għalhekk qabbad lil ċertu Anton Odijk, persuna li kien jaħdem mal-konvenut fiż-żmien meta kien xtara t-tined, biex jibdel il-pilastri tat-tined għal pilastri *galvanised*. Dan ix-xogħol sewa b'kollox €6,963.18 u huwa ħallas din is-somma lil Anton Odijk.

Fix-xhieda tiegħu in kontro-eżami², l-attur ikkonferma illi fiż-żmien meta beda ħiereġ is-sadid kif ukoll meta ilmenta ma' Roderick dwar dan is-sadid fl-istruttura, il-prodott kien għadu kopert bil-garanzija³. Ikkonferma wkoll li l-konvenut gab is-supplier minn barra biex jaraw l-istruttura u jaqbel ukoll li s-supplier kien lest li jagħmel xogħol rimedjali fuq l-istruttura iżda minkejja dan huwa rranġa personalment ma' wieħed mill-ħaddiema li qabel kien jaħdem ma' IDP Malta, li diġa' kellu fil-pussess tiegħu l-

¹ Affidavit ta' Carmel Fenech – Dok. CF1, fol. 12, 13.

² Xhieda tal-11 ta' Ottubru 2021.

³ Fol. 74/75.

qisien tal-pilastri, biex huwa jibdel il-pilastri kollha tal-istruttura wiehed wiehed b'pilastri godda galvanizzati u żebagħhom. L-attur xehed ukoll li huwa ma kienx għarraf lill-konvenut li kien bi ħsiebu jqabba lill terzi biex jigg galvanizzaw ix-xogħol, “*għax ma kienx hemm għalfejn*”⁴.

Stephanie Cassar, bint l-attur, ikkonfermat din il-verzjoni fl-Affidavit tagħha⁵, fejn affermat li l-arrangamenti dwar il-bejgħ u istallazzjoni tat-tined il-godda, saru ma' ċertu Roderick u li l-ftehim kien li l-prodott kellu jkun tajjeb biex jilqa' għall-elementi, fosthom riħ u baħar. Waqt l-istallazzjoni kien hemm preżenti l-imsemmi Roderick u Anton Odijk. Xehdet ukoll li s-sadid beda ħiereg wara biss ftit ġimgħat u meta huma għamlu kuntatt ma' Roderick, kien spjegalhom li kellhom iħallu ftit xhur jgħaddu biex is-sadid joħroġ kollu qabel tiġi applikata żebgħa fuq il-ħadid. Eventwalment, Roderick infurmahom li ma kellux iktar x'jaqsam ma' IDP Malta u għalhekk bdew jagħmlu kuntatt ma' Martin Conrad Briffa li min-naħa tiegħu, qalilhom biex jagħmlu kuntatt mas-supplier tal-prodott, ċertu Mr. Zulkuf. Izda minkejja ħafna wegħdiet li l-ħadid kien ser jinbidel u jitranga, baqa' qatt ma sar xejn minn dan u għalhekk f'Marzu 2019 meta raw li l-ħadid kien qed ikun ta' perikolu għall-klienti tal-istabbiliment, għamlu kuntatt ma' Anton Odijk li kien preżenti waqt l-istallazzjoni tal-ħadid u huwa wettaq ix-xogħol meħtieġ u bidel il-ħadid kollu b'materjal ġdid u *galvanised*.

Melanie Cassar, bint l-attur, xehdet⁶ li hija kienet għamlitha ċar ma' Roderick, ir-rappreżentant ta' IDP Malta, li dak li kienet qed tfittex kien prodott ta' kwalita' li jiflaħ għar-riħ, melħ u xemx “*u għalhekk ovjament prodott galvanizzat*”. Qalet ukoll li s-sadid jista' jkun ta' problema jekk il-prodott ma jkunx addattat għall-post fejn kellu jiġi installat. Xehdet illi huma qablu mal-prezz li pprezentalthom Roderick u qablu li jixtru l-prodott. Is-sadid beda ħiereg wara ftit ġimgħat u nfirex mal-ħadid kollu. Minnufih hija kkuntattjat lil Roderick li qalilhom li kien normali li s-sadid joħroġ u seta' jagħti t-trattament meħtieġ lill-ħadid biss wara li jgħaddu ftit xhur oħra.

⁴ Fol. 76.

⁵ Dok. SC1, fol. 15 u 16.

⁶ Affidavit ta' Melanie Cassar, Dok. MC1, fol. 21, 22.

Dan ma kienx aċċettabbli għaliha u wara li eventwalment Roderick kien irriferihom lill-konvenut, l-istess konvenut gie fuq il-post u ra s-sadid b'għajnejh u gie wkoll is-supplier ċertu Zulkuf mit-Turkija biex jara s-sadid, fejn dan tal-aħħar issuġġerixxa li s-sadid seta' jitneħħa billi jinbarax is-saff estern tal-ħadid u jinżebagħ. Melanie Cassar xehdet li din is-soluzzjoni ma kienetx aċċettabbli għalihom għaliex kienu ċerti li s-sadid kien daħal ġewwa l-ħadid u riedu soluzzjoni tajba. F'kull każ, il-ħadid kien sar perikoluż bl-ammont ta' sadid li kellu u għalhekk iddeċidew li jqabdbu lid-ditta Eagle Renovations biex tagħmel it-tiswijiet meħtieġa.

Anton Odjik xehed permezz ta' Affidavit⁷: iddikjara illi huwa ilu jaħdem fil-qasam tal-azzar għal wieħed u tletin sena u huwa kwalifikat fil-manifatturar ta' strutturi tal-azzar, surveying u welding. Huwa kien jaħdem ma' International Design Products Malta ma' ċertu Roderick u Martin Conrad Briffa u kien involut fl-istallazzjoni tat-tinda fl-istabbiliment Apple's Eye ġewwa Għajn Tuffieħa, liema tinda kienet motorizzata u armata wkoll bid-dawl. Meta din ġiet konsenjata kienet f'kundizzjoni tajba iżda wara xi tlieta jew erba' xhur, il-klijenti kienu kkuntattjawhom għaliex kien beda ħiereg is-sadid. Qal li għalkemm il-konvenut kien f'kundatt mas-suppliers dwar din il-problema, din baqgħet ma ġietx riżolta. Ix-xhud fisser li kien evidenti li l-kwalita' tal-materjal tal-azzar kien "B grade" li ma jiflaħx għall-ilma, meta dan messu kien "A grade" sabiex jiġi assigurat li ma jidholx l-ilma fis-saldatura. Ikkonferma wkoll li l-istruttura ma kienetx galvanizzata la minn ġewwa u lanqas minn barra u ma kienetx *primer-coated* lanqas. Fisser ukoll li l-istruttura ssaddet minn ġewwa minħabba li l-ilma daħal fl-istruttura kif ukoll minħabba kondensazzjoni, u l-fatt li l-istruttura kienet viċin tal-baħar aċċellera l-firxa tas-sadid.

Huwa għamel ix-xogħol riparatorju wara li kkostata illi l-istruttura ma kienetx sigura u l-aħjar soluzzjoni fit-tul kienet ir-rimpjazzament tal-istruttura kollha b'materjal ta' kwalita' tajba u ċertifikata. Ix-xogħol twettaq erbatax-il xahar wara l-istallazzjoni originali u dan kien jinkludi wkoll manutenzjoni tat-*tracks* tat-tinda.

⁷ Fol. 39.

Ikkunsidrat;

Il-verżjoni tal-konvenut, **Martin Conrad Briffa**⁸, hi l-tined li ordna l-attur ma kienux *galvanised*: hu fisser li huwa jaf li l-klient ried prezz tajjeb u ma kienx għażel dik ix-xelta għaliex inkella l-prezz kien ikun ferm oġġla. Tant hu hekk li skont il-konvenut, l-invoice iffirmit mill-klient⁹, filwaqt li jispeċifika d-dettalli tal-ordni fosthom kulur tad-drapp u l-kulur tal-istruttura u l-qisien, ma jsemmi xejn dwar galvanizzar tal-istruttura li dejjem trid tħallas iktar għalih meta jsir ordni ta' xogħolijiet tal-ħadid. Huwa spjega illi l-kolonna tal-istruttura kienu tal-ħadid biex jifilħu għar-riħ anke għaliex il-klient kien bi ħsiebu jagħlaq l-istruttura kollha bil-ħġieg biex jista' jopera l-istabbiliment barra anke fix-xitwa. Madwar sitt xhur wara l-istallazzjoni tal-pergola, huwa ġie infurmat li kien hemm problema minuri bis-sadid iżda Roderick qallu li dan kien normali peress li l-istruttura nbriet u ġiet *welded* fuq is-sit u f'kull każ, qabel seta' jsir xi tip ta' trattament tal-ħadid bl-applikazzjoni ta' *epoxy paint*, kellu jgħaddi ftit iktar żmien biex is-sadid jorog kollu.

Il-konvenut xehed illi huwa kellu jinvolvi ruħu fil-kwistjoni wara li Roderick marad serjament: huwa għamel kuntatt mas-supplier barrani ċertu Zulkuf biex jonora l-garanzija u pperwadih jiġi Malta biex tinsab soluzzjoni amikevoli mad-diretturi ta' Apple's Eye. Xehed ukoll li effettivament, Zulkuf ġie Malta u ssuġġerixxa li jgħib l-addetti tiegħu biex iwettqu x-xogħolijiet rimedjali billi jintehħa s-sadid, jittratta l-ħadid u jiżbgħu b'*marine epoxy paint* u wara, jiġi applikat *cladding composite* li fih tliet saffi¹⁰, b'riżultat tajjeb sija estetikament u kif ukoll mil-lat protettiv.

Il-konvenut sostna wkoll fix-xhieda tiegħu li għalkemm intlaħaq ftehim mal-attur dwar ix-xogħolijiet li kellhom isiru mis-supplier barrani, l-aħwa bniet, ulied l-attur, bdew jinsistu li x-xogħolijiet li kellhom isiru kellhom ikunu biss ta' *galvanising*, haġa li ma kienx sar qbil dwarha. Huwa għamel kuntatt ma' Anton, li qabel kien jaħdem mad-ditta fuq bażi *freelance* biex jagħmel xogħol ta' manutenzjoni, biex jipprovdi l-

⁸ Il-konvenut xehed permezz ta' Affidavit u xehed ulterjorment fis-seduta tad-29 ta' Novembru 2021.

⁹ Ara fol. 16 kif ukoll Dok. MB1, fol. 97, 98.

¹⁰ Ara fol. 125 – messagg mingħand is-supplier.

qisien tal-ħadid biex is-supplier jista' jibgħat lejn Malta *container* bil-ħadid u qal li kien lest min-naħal tiegħu li jqabba lil Anton stess biex jagħmel ix-xogħol u b'hekk jiffranka lis-supplier spejjeż ta' titjiriet u akkomodazzjoni f'Malta. Il-konvenut qal li kien lest ukoll jagħmel tajjeb għall-prezz tal-*mano d'opera* u dan biex il-kwistjoni tiġi riżolta darba għal dejjem. Li ma kienx jaf iżda kien li Anton kien f'kuntatt wara dahru mad-diretturi tal-istabbiliment u kkonvincihom li x-xogħolijiet li kienu ser isiru min-naħa tiegħu u tas-supplier, ma kienux tajbin u li kellhom jinsistu li l-ħadid jiġi galvanizzat. Il-konvenut spjega illi sakemm daħal fix-xena Anton, kien hemm ftehim li x-xogħol isir skont kif sugġerit mis-supplier u x-xogħol kien ser ikun garantit għal ħmistax-il sena. Is-supplier kien ikkonferma wkoll id-data meta kienu ser jibdew ix-xogħolijiet iżda sadanittant, il-klienti rrifjutaw li jsiru x-xogħolijiet kif miftiehem u kien qabbd u lil Anton biex jagħmel ix-xogħol ta' galvanizzar.

Il-konvenut ikkonferma illi huwa qatt ma ġie mgħarraf mill-attur li kienu bi ħsiebhom iqabbd u lil terzi biex jeżegwixxu x-xogħolijiet rimedjali, wisq inqas li kienu bi ħsiebhom iduru fuq id-ditta IDP Malta biex tagħmel tajjeb għall-prezz ta' dawn ix-xogħolijiet. Afferma ulterjorment illi kieku kien intlaħaq ftehim ma' IDP Malta biex tħallas hi għall-galvanizzar tal-prodott, kien iqabbd u lil Anton huwa stess u jħallsu bir-rata normali tax-xogħol. Il-konvenut xehed illi madanakollu, ix-xogħolijiet li saru minn Anton saru kollha minn wara daharhom tant illi meta l-attur ċempillu u infurmah illi kienu wettqu x-xogħolijiet kollha u kien qed jistenna li huwa jagħmel tajjeb għan-nefqa, huwa inħasad u qallu li mhux ġust li jagħmel hekk meta kien għamel ħiltu kollu biex jirranġa l-problema minkejja li ma kellu ebda responsabbilita' fir-rigward.

Ikkunsidrat;

Il-Qorti tqis li għandha tibda biex tindirizza dik il-parti mix-xhieda tal-konvenut fejn iddikjara illi huwa kellu jintevjeni mal-attur fir-rigward tal-problema tas-sadid li kien żviluppa fil-pergolas, għaliex Roderick kien marad serjament u fejn xehed ukoll li huwa kien informa lid-dirigenti tal-istabbiliment Apple's Eye li ma setgħux jieħdu azzjoni legali kontrih għaliex il-kuntratt konkluz bejn il-partijiet jistipola kjarament li

IDP Malta mhux responsabbli għax-xogħol supplit u eżegwit minn Pergoturk¹¹. Meta reġa' xehed minn jeddu¹², il-konvenut għamel ukoll referenza għall-ftehim dwar il-bejgħ u konsenja tal-pergolas in kwistjoni, datat 13 ta' Ottubru 2017, fejn huwa stipolat espressament: *“The client acknowledges and accepts that the agent is acting as an agent for and on behalf of the principal and not in his own personal capacity. Also the guarantee is in the responsibility of the principal (Manufacturer)”*¹³. Dan l-argument hu rispekkjat fit-tieni u fis-sitt paragrafi fir-Risposta tal-istess konvenut fejn eċċepixxa in sostanza illi t-talba tal-attur fil-konfront tiegħu hija infondata u jrid jiġi ppruvat in-ness bejnu u l-allegati danni.

Il-Qorti rat il-provi u fehmet illi mhux kontestat illi effettivament il-konvenut ma kienx il-persuna li nneozja, taħt l-isem “IDP Malta”, il-bejgħ u konsenja tat-tined (pergolas) u l-istallazzjoni tagħhom fl-istabbiliment “Apple’s Eye” – din il-persuna kienet ċertu Roderick Borg. Kemm hu hekk, Carmel Fenech l-attur, xehed¹⁴ illi mal-konvenut Martin Conrad Briffa ma kienx tkellem *“... sakemm ... meta baġhtna għalih biex inkellmuh li x-xogħol qiegħed issaddad, in the meantime Roderick sparixxa...”* Imbagħad, l-attur ikkonferma speċifikatament li sakemm kienu qed isiru x-xogħolijiet ta' istallazzjoni tat-tined, lill-konvenut Martin Conrad Briffa qatt ma tkellem miegħu u l-ftehim dwar il-kwalita' tal-prodott u jekk kellux ikun galvanizzat jew le, sar ma' Roderick li kien ukoll preżenti fuq il-lant tax-xogħol jiehū ħsieb il-ħaddiema u jara li kollox sew¹⁵. L-attur afferma ulterjorment illi l-ħlas sar lil Roderick.

Il-ftehim dwar il-bejgħ, konsenja u istallazzjoni tal-prodott *“pergolas”* jirriżulta mill-invoice datat 13 ta' Ottubru 2017. Minn eżami ta' dan id-dokument huwa minnufih evidenti li l-ftehim ġie konkluż bejn “Steph Cassar” u “IDP Malta (International Design Projects)” fejn din tal-aħħar kienet qed taġixxi bħala aġent ta' Pergo Turk, Turkey. Dan l-invoice huwa ffirmat mill-istess Steph Cassar bħala “l-klijent” u minn

¹¹ Affidavit tal-konvenut, fol. 63.

¹² Xhieda tad-29 ta' Novembru 2021, fol. 81.

¹³ Vide Dok. MB1, fol. 97. Dan l-istess jidher li huwa riprodott fit-tieni paġna tal-Affidavit ta' Stephanie Cassar, fol. 16.

¹⁴ Kontro-eżami tal-attur, 11 ta' Ottubru 2021.

¹⁵ Fol. 69.

persuna oħra – li hemm qbil li m’huwiex il-konvenut - bħala “l-aġent” għan-nom tal-prinċipal ‘Pergo Turk’, il-manifatturier tal-prodott. Huwa wkoll stipolat espressament f’dan id-dokument illi l-klient jaċċetta li l-aġent qiegħed jaġixxi f’isem u in rappresentanza tal-prinċipal u mhux fil-kapaċita’ personali tiegħu.

Il-Qorti tosserva illi m’hemmx prova fl-atti li l-isem IDP Malta jappartjeni lil xi entita’ jew korp ta’ persuni formalment imwaqqaf skont il-liġi iżda jirriżulta illi dan huwa isem ta’ negozju. Minn dan isegwi illi l-persuna li taġixxi għan-nom ta’ din id-ditta tkun qiegħda taġixxi *de proprio* u mhux in rappresentanza ta’ korp li għandu personalita’ ġuridika u li tista’ toqgħod fil-ġudizzju b’mod awtonomu. Iżda fil-każ tan-negozju li jiffirma l-mertu ta’ din il-kawża, Roderick Borg jew min innegozja u kkonkluda l-ftehim mal-attur, kien qed jeżerċita n-negozju bl-isem IDP Malta mhux f’ismu proprju iżda bħala aġent tas-supplier barrani ‘Pergo Turk’ ġewwa Malta. Għalhekk, hu ovvju li l-klient li jixtri l-prodott tas-supplier ‘Pergo Turk’ jidhol f’relazzjoni kontrattwali mal-persuna li tkun aġixxiet għan-nom tas-supplier ġewwa Malta, biss f’kapaċita’ rappreżentattiva għaliex effettivament, ir-relazzjoni kuntrattwali in kwantu għall-bejgħ tal-prodott, teżisti b’mod dirett mal-prinċipal cioè’ s-supplier innifsu.

Kif rajna, huwa eskluż anke *ex admissis* mill-attur innifsu, illi l-persuna li aġixxiet bħala l-aġent tal-manifatturier barrani f’dan il-każ kien il-konvenut Martin Conrad Briffa: effettivament mhux kontestat illi kien Roderick Borg li nnegozja mal-attur il-bejgħ tat-tined, li aġixxa għan-nom tas-supplier tal-istess prodott, li ħa ħsieb l-istallazzjoni tat-tined u li rċieva l-ħlas tal-prezz miftiehem.

Il-provi huma konkordanti u juru li l-konvenut Martin Conrad Briffa, għad illi huwa b’xi mod involut fin-negozju bl-isem IDP Malta li, kif stabbilit, tirrappreżenta l-interessi tas-supplier barrani Pergo Turk ġewwa Malta, ma kienx parteċipi fil-ftehim konkluz mal-attur jew aħjar, ma’ bintu Stephanie Cassar u ma kienx innegozja huwa stess il-bejgħ u l-istallazzjoni tat-tined: kif stabbilit, dan il-ftehim ġie konkluz ma’ Roderick Borg li kien, dak iż-żmien, aġixxa bħala l-aġent tas-supplier Tork għall-fini

tal-bejgħ u konsenja tal-pergolas mertu ta' din il-kawża u ha hsieb l-istallazzjoni tal-istess.

Hija għalhekk il-fehma tal-Qorti li l-azzjoni proposta kontra l-konvenut odjern, Martin Conrad Briffa, ma tistax tirnexxi għaliex għaladarba l-azzjoni attriċi hija fondata fuq il-konsenja ta' prodott difettuż jew mhux tal-kwalita' pattwita, din l-azzjoni kellha tiġi indirizzata fil-konfront tal-persuna li magħha l-attur (jew aħjar, bintu Stephanie Cassar) ikkontratta u f'dan il-każ, jirriżulta li huma kkuntrattaw mhux mal-konvenut iżda ma' Roderick Borg li kien qed jeżerċita negozju bl-isem "IDP Malta" u kien qed jaġixxi wkoll bħala għan-nom tal-prinċipal tiegħu, id-ditta estera Pergo Turk. Għall-Qorti huwa wisq evidenti li f'dan il-kuntratt, il-konvenut ma kien ha ebda sehem, la bħala aġent tas-supplier barrani u wisq inqas f'ismu proprju u għalhekk ma jista' qatt jitqies li huwa responsabbli għad-danni li l-attur isostni li sofra minhabba d-difetti fil-prodott li huwa xtara abbażi tal-invoice tat-13 ta' Ottubru 2017.

Għaldaqstant, il-Qorti tqis li hija nieqsa kwalsiasi rabta ġuridika kuntrattwali jew ta' xort'oħra bejn l-attur u l-konvenut imharrek f'dan il-ġudizzju u fl-aħjar ipotesi għall-attur, huwa ma rnexxilux jipprova l-eżistenza ta' ness bejn, fuq in-naħa l-waħda, id-danni li allegatament sofra b'riżultat tal-bejgħ u istallazzjoni ta' prodott difettuż jew mhux tal-kwalita' pattwita, u l-konvenut fuq in-naħa l-oħra. Huwa minnu li l-konvenut intervjena mal-attur u ma' uliedu biex jipprova jfittex soluzzjoni għall-problema tas-sadid li feġġ fl-istruttura li ġiet installata fl-istabbiliment tal-attur, iżda hu evidenti li dan għamli għan-nom tas-supplier barrani u mhux għaliex assumu r-responsabbilita' personali għall-bejgħ u konsenja tal-prodott jew għat-tiswija tad-difetti riskontrati. Kemm hu hekk, il-konvenut xehed – u dan jinsab affermat mid-dokumenti esebiti fl-atti – li huwa stabbilixxa kuntatt permezz ta' Whatsapp bejn l-attur u uliedu fuq naħa waħda u s-supplier barrani, ċertu Zuklak, fuq in-naħa l-oħra biex flimkien isibu soluzzjoni għall-problema tas-sadid fl-istruttura. Xehed ukoll li għamel huwa stess l-arrangamenti biex is-supplier barrani ġie Malta halli jara l-problemi li feġġew fl-istruttura u tinstab soluzzjoni aċċettabbli għaž-żewġ naħat.

Ghall-Qorti hu ovvj u li f'dan kollu, ir-rwol tal-konvenut kien biss bħala rappreżentant lokali tad-ditta estera Pergo Turk u bħala intermedjarju fin-negożjati bejn il-prinċipal u l-klienti. Fehmet ukoll li l-offerta li għamel l-istess konvenut biex jerfa' huwa stess l-ispejjeż għax-xogħol ta' tiswija u jhallas lill-ħaddiema, ma saritx b'xi aċċettazzjoni ta' responsabbilita' personali iżda kienet biss turija ta' rieda tajba biex jimminimizza l-ispejjeż għall-prinċipal tiegħu¹⁶ u biex jinthalaq ftehim bonarju.

Illi ġie ritenut¹⁷ illi “l-ħtieġa li att ġudizzjarju jitrešsaq kontra l-persuna t-tajba li jmissha twieġeb għall-pretensjonijiet attriċi mhijiex xi kapriċċ maħsub biex johloq għarbiel artifiċjali ħalli Qorti ma tistħarriġx il-mertu tal-każ. Dik il-ħtieġa toħroġ sewwasew mir-rieda tal-liġi li deċiżjoni mogħtija minn Qorti tkun torbot lil min messu jkun marbut u mhux lil min ma jkollu l-ebda rabta ma' dak il-fatt¹⁸”.

Il-korollarju ta' dan hu li l-konvenut ma jistax iwieġeb għad-domanda tal-attur kif imfassla fir-Rikors promotur, domanda li hija fondata purament fuq kuntratt ta' bejgħ, konsenja u istallazzjoni ta' prodott, kuntratt li fih il-konvenut ma kellu l-ebda sehem la bħala firmatarju fuq il-ftehim f'ismu personali u lanqas bħala l-persuna li rrappreżenta l-interessi tas-supplier. Fil-fatt, huwa immaterjali jekk il-konvenut huwiex effettivament il-persuna li jirrappreżenta l-interessi tas-supplier ġewwa Malta, għaliex ma ġiex imħarrek f'dik il-kapaċita' u għalhekk, ma jistax iwieġeb għall-bejgħ, konsenja u istallazzjoni ta' prodott skont it-termini ta' kuntratt li ġie konkluż abbażi ta' negożjati li huwa ma kellu l-ebda partecipazzjoni fihom.

Dan stabbilit, hija wkoll il-fehma tal-Qorti li din l-azzjoni ma tista' qatt tirnexxi kontra l-konvenut għaliex kif ġie eċċepit minnu fil-mertu, ma ġiet ippruvata l-ebda rabta bejnu u bejn id-danni li allegatament soffra l-attur. Effettivament, Martin Conrad Briffa ma kienx il-persuna li magħha ġie kontrattat in-negożju għall-bejgħ tat-tined in

¹⁶ Ara skambju ta' messagġi Dok. MB5 u Dok. MB6 u Affidavit tal-konvenut tal-24 ta' Mejju 2021.

¹⁷ Qorti tal-Appell, **Karmenu Mifsud v. Onor. Ministru għall-Infrastruttura, Trasport u Komunikazzjoni et.**

¹⁸ Ara, b'eżempju, Qorti tal-Kummerċ 10.10.1990 **Ray Micallef noe et vs Mark Anastasi et noe** (mhux pubblikata) u Qorti tal-Kummerċ 14.10.1991, **Avukat Dottor Gino Camilleri noe et vs Albert Mizzi et noe et** (ukoll mhux pubblikata).

kwistjoni u ma kellu xejn x'jaqsam ma' din il-kontrattazzjoni u lanqas jirriżulta li assuma r-responsabbilita' għad-danni li allegatament soffra l-attur fir-rigward. Konsegwentement, lanqas jista' jinżamm responsabbli għal xi danni naxxenti minn dan il-kuntratt.

Għaldaqstant, ma tqisx li hu meħtieġ li jibqa' jiġi investit il-mertu tat-talba attriċi in kwantu l-azzjoni giet diretta fil-konfront tal-konvenut, persuna li ma għandu l-ebda rabta kwalsiasi mal-attur u konsegwentement ma jista' qatt jiġi kkundannat iwieġeb għall-pretensjonijiet tal-attur f'din il-kawża.

Għal dawn il-motivi filwaqt li tilqa' in parti s-sitt eċċezzjoni tal-konvenut safejn hija kompatibbli ma' dak hawn deċiż, qieghda tiċhad it-talbiet tal-attur CARMEL FENECH fil-konfront tal-konvenut, bl-ispejjeż jiġu sopportati mill-istess attur.

**DR. RACHEL MONTEBELLO
MAGISTRAT.**